

Göteborgs Tekniska Institut Aktieföretag

Org.nr. 556235-8993

Beslut för gymnasieskola med yrkesprogram

efter tillsyn i GTI:s gymnasieskola
belägen i Göteborgs kommun

Tillsyn i GTI:s gymnasieskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Göteborgs Tekniska Institut Aktieföretag (556235-8993) under våren 2016. GTI:s gymnasieskola besöktes av Skolinspektionen mellan den 18 och 20 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Av Skolverkets statistik framgår att genomsnittlig betygspoäng för läsåret 2014/15 är 13,6 vilket är en liten förbättring sedan läsåret 2013/14 (13,5). Andel elever vårterminen 2015 med gymnasieexamen inom tre år är 63 procent, vilket är en förbättring sedan vårterminen 2014 (57,1 procent).

Våren 2015 svarade elever i årskurs två samt pedagogisk personal på Skolinspektionens enkät inför tillsynen.

På frågan om eleverna har studier på lektionerna svarar 33 procent av den pedagogiska personalen att det stämmer ganska dåligt. Av eleverna svarar 65 att det stämmer ganska dåligt eller stämmer inte alls att de har studier på lektionerna.

På frågan om skolan aktivt arbetar med att förhindra kränkande behandling svarar 33 procent att det stämmer ganska dåligt eller stämmer inte alls. Av den pedagogiska personalen svarar 71 procent att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra Anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-10-15
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-10-15
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-10-15
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
8. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
9. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att det vid GTIs gymnasieskola finns brister avseende studiero. Av intervjuer med elever framgår att lektionerna ofta är så stökiga att eleverna inte kan arbeta och i stället får göra stora delar av skolarbetet hemma. Bristande studiero påverkar därmed deras möjligheter att utveckla sina kunskaper.

Tillsynen visar att det förekommer händelser som bland annat innebär ett hårt språkbruk och bråk mellan elever, men att lärare och personal på skolan inte anmäler uppgifterna till rektor.

Elevhälsans arbete behöver utvecklas till att även omfatta ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på generell nivå för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I det arbetet behöver samtliga kompetenser i elevhälsan samordnas, vilket inte sker idag då skolpsykologen inte alls är involverad i detta arbete.

GTIs gymnasieskola måste också säkerställa att samtliga elever får utvecklingssamtal varje termin och att eleverna vid samtalen får en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs Tekniska Institut Aktiebolag att **senast den 15 oktober 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Beslut

2016-06-22

5 (19)

Dnr 44 - 2015:4297

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs Tekniska Institut Aktiebolag inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektor ska minst en gång varje termin se till att eleven och elevens vårdnadshavare ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömer att GTIs gymnasieskola inte uppfyller författningarnas krav gällande utvecklingssamtal. Flertalet elever i årskurs tre uppger att de inte har haft utvecklingssamtal varje termin och flera elever säger att de inte har haft något utvecklingssamtal alls under sin studietid på skolan. Lärare och rektor uppger att eleverna erbjuds utvecklingssamtal varje termin. Det framgår dock inte att utvecklingssamtal faktiskt genomförs för alla elever och deras vårdnadshavare varje termin. Av utredningen framgår att eleverna vid utvecklingssamtalen inte får en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Skolinspektionens utredning

Vid intervjuer med elever i årskurs tre uppger flertalet elever att de har haft något enstaka utvecklingssamtal och flera elever har inte haft något utvecklingssamtal alls under sin studietid på skolan. Det framkommer också av elevintervjuerna att eleverna själva ansvarar för att prata med respektive lärare om hur de ligger till i de olika kurserna inför utvecklingssamtalet. Elever säger att de vid utvecklingssamtalet pratar om hur de trivs i skolan och att de får information om de ligger på betyget F i någon kurs. Vidare uppger flertalet elever att de aldrig har gått igenom kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen under utvecklingssamtalet.

Lärare uppger vid intervju att eleverna erbjuds utvecklingssamtal varje termin. Vid dessa tillfällen pratar mentor och elev enligt lärarna om hur eleven trivs och hur det går för eleven. Samtalen handlar enligt lärarna inte om elevens betyg eller samlade kunskapsläge. Lärarna säger vidare att de elever som vill får gå runt till respektive lärare inför utvecklingssamtalet för att få ett omdöme för de olika kurserna. Sammanställningen kan eleverna enligt lärarna ta med sig till utvecklingssamtalet om de vill. Lärarna berättar att skolan använder sig av ett prognosverktyg där undervisande lärare registrerar om eleverna når minst de kunskapskrav som ska uppnås eller inte. Om eleven har en så kallad F-varning, finns detta registrerat i prognosverktyget och mentor tar då upp det i samtal med eleven.

Rektor och biträdande rektor säger att eleverna erbjuds utvecklingssamtal, men att det i vissa fall kan vara svårt för lärarna att boka in mötena, eftersom det kan krocka med andra tider för elever och vårdnadshavare. Rektor och biträdande rektor känner inte till det som elever uppgett vid intervju, nämligen att flertalet inte anser sig ha haft utvecklingssamtal varje termin. Vidare uppger att rektor och biträdande rektor, liksom elever och lärare, att eleverna själva samlar in information om sin kunskapsutveckling hos respektive lärare för de olika kurserna inför utvecklingssamtalet. Enligt rektor och biträdande rektor saknas system för att på något annat sätt få en övergripande bild av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att rektor minst en gång varje termin ska se till att eleven och elevens vårdnadshavare ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Göteborgs tekniska institut AB:s verksamhet vid GTIs gymnasieskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Göteborgs tekniska institut AB att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL).

Beslut

2016-06-22

7 (19)

Dnr 44 - 2015:4297

Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs Tekniska Institut Aktieföretag inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen och rektor ska vidta åtgärder för att tillförsäkra eleverna studiero i skolan. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas så att skolan kan bedöma om åtgärderna gett resultat eller om andra åtgärder ska vidtas.
- Huvudmannen ska säkerställa att personal på skolan lever upp till anmälningsskyldigheten när det framkommer att en elev anser sig vara utsatt för kränkande behandling.

Motivering till bedömning av brist

Trygghet och studiero

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid skolenheten avseende studiero. Av intervjuer med elever framgår att lektionerna ofta är så stökiga att eleverna inte kan arbeta och i stället får göra stora delar av skolarbetet hemma. Bristande studiero påverkar därmed deras möjligheter att utveckla sina kunskaper. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Av de lektionsobservationer som Skolinspektionen har genomfört framkommer att elever ofta kommer sent till lektionerna, i något fall droppar elever in under större delen av lektionen.

Beslut

2016-06-22

8 (19)

Dnr 44 - 2015:4297

Det är mycket prat mellan eleverna och det förekommer även att eleverna går runt i klassrummet under lektionerna och pratar högt med varandra om sådant som inte rör skolarbetet. Vid en lektionsobservation arbetar ett fåtal elever med arbetsuppgiften för lektionen. Flera av eleverna använder sina mobiltelefoner till annat än skolarbete under lektionstid. Vid lektionsobservationerna bemöter lärarna elevernas beteende ett fåtal tillfällen med uppmaning om att arbeta.

Eleverna berättar i intervju att det mycket sällan är lugnt på lektionerna och att det ibland är helt omöjligt för lärarna att få tyst i klassen. Det är också, enligt eleverna, vanligt att eleverna använder sina mobiltelefoner till sociala medier under lektionstid, trots att det finns ordningsregler som förbjuder detta. Enligt eleverna skiljer det sig åt mellan olika lärare, där vissa så kallade stränga lärare kan få lugnt i klassrummet, medan andra lärare inte säger till på en hel lektion. När lärare inte säger till blir följden enligt eleverna att de blir irriterade och att det blir stökigt i klassrummet. Eleverna berättar att det ofta är några elever som börjar prata och att elever som vill lyssna på läraren efter ett tag inte orkar lyssna. Elever säger att detta får dem att tappa lusten för skolan och att de hamnar efter i kunskapsutvecklingen. Enligt elever har det också inträffat allvarligare incidenter där det uppstår bråk och eleverna välter bänkar.

Lärare uppger i intervju att det är vanligt att eleverna kommer sent, använder sina mobiltelefoner och går in och ut ur klassrummet under lektionstid. De säger vidare att bristande studiero påverkar elevers vilja att gå till skolan. Lärare säger även vid intervju att hen på grund av bristande studiero drar sig för att använda sig av vissa uppgifter till eleverna, uppgifter som skulle vara mer utvecklande för dem. Enligt lärarna finns en samsyn mellan lärarna i respektive arbetslag om hur de ska arbeta med studiero. Lärare uppger även att det är svårt att vara uthållig med att upprätthålla överenskomna regler hela terminen i syfte att skapa studiero. De berättar också att förstelärarna fungerar som mentorer och att de har arbetsro i fokus i handledningen av lärarna.

Rektor och biträdande rektor uppger att de känner till att det är mycket prat på lektionerna, användning av mobiltelefoner och att elever går in och ut ur klassrummet. En anledning till att läraren inte alltid säger till elever som stör studieron är enligt biträdande rektor att det skulle kunna leda till en konflikt som gör att studieron försämras under lektionen.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motverka kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att skolan inte arbetar på rätt sätt med att motverka kränkande behandling när det framkommer uppgifter om att en elev anser sig vara utsatt för kränkningar. Det har framkommit att personal inte anmäler alla uppgivna kränkningar till rektor. Utredningen visar att det förekommer händelser som bland annat innebär ett hårt språkbruk och bråk mellan elever, och där lärare inte anmäler uppgifterna till rektor. Vissa händelser som har framkommit i utredningen är av sådan karaktär att personalen borde ha utgått från att eleven kan ha känt sig utsatt för kränkande behandling. Det kan inte alltid krävas att en elev ska uppge att hen anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling för att personal ska anmäla till rektor. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

I Skolinspektionens enkät från hösten 2015 svarar 29 procent av eleverna att det "stämmer ganska dåligt" eller "stämmer inte alls" på frågan om de vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev har blivit kränkt. GTIs gymnasieskola har också genomfört en enkät vårterminen 2015 där 17 procent av eleverna svarar att de har blivit kränkta på skolan.

Av skolans likabehandlingsplan framgår att skolan har gjort en kartläggning av problemområden. Kartläggningen visar bland annat att eleverna tycker att det är en hård samtalston och att skolans lärare inte agerar tillräckligt för att avbryta kränkningar. De områden som pekats ut som otrygga är uppehållsytorna. Det framgår vidare av likabehandlingsplanen att skolan har vidtagit åtgärder utifrån kartläggningen, såsom ombyggnation av uppehållsytorna. Det framgår av intervju med rektor och biträdande rektor att skolan anställt en skolvärd som har i uppdrag att finnas närvarande i utrymmen där eleverna rör sig utanför lektionstid.

Vid intervju med elever framkommer att de dagligen får höra till exempel "håll käften" från andra elever. Vidare säger de att det även förekommer könsord och nedlåtande kommentarer med rasistisk innebörd. Elever säger att de oftast uppfattar detta som en del i en skämtsam jargong. Eleverna uppger att lärarna uppfattar det som de säger till varandra som skoj, och därför inte alltid säger till när elever säger nedlåtande saker till varandra. Eleverna säger att de flesta elever är trygga på skolan och att såväl lärare som elever oftast uppfattar tillmälena som skämtsamma. Elever uppger vidare vid intervju att de inte vänder sig till någon om de känner sig kränkta.

Beslut

2016-06-22

10 (19)

Dnr 44 - 2015:4297

Vid intervju med lärare säger de att det finns en så kallad tystnadskultur på skolan som gör att de inte alltid får reda på om det har förekommit kränkningar. Vidare berättar lärare att det förekommer ett dåligt språkbruk som de inte ännu har kommit tillrätta med. Lärare ger exempel på grova rasistiska uttalanden mellan eleverna och att det då i samband med uttalandena kan uppstå bråk som ibland är våldsamma. Lärare säger också att eleverna kallar varandra nedsättande ord med sexistisk innebörd ganska ofta och att det förekommer könsord på lektionerna. När eleverna använder sig av sådana ord säger lärarna vid intervju att de reagerar med att säga till eleverna, och i vissa fall ringer de hem till vårdnadshavare.

Enligt lärarna har de arbetat med sitt förhållningssätt för att börja reagera även om de inte är säkra på att det är en kränkning. Lärarna säger vidare att de är bra på att ta hand om större saker som sker, men att de har blivit vana vid ett brus där små incidenter sker hela tiden. Effekten av det är, enligt lärarna, att de reagerar i mindre utsträckning på när kränkningar sker och att det har skett att de inte rapporterat vidare en kränkning till ansvarig mentor. Vidare säger lärarna att de anmäler kränkningar till rektor när de uppfattar att eleverna haft i syfte att kränka varandra.

Skolvärden uppger vid intervju att eleverna busar mycket men att det mesta stöket är lek. Vidare berättar skolvärden att det har uppstått tillfällen där ett skämt har lett till att någon elev har tagit illa vid sig och bråk har uppstått. Skolvärden uppger att hen säger till när eleverna säger något nedlåtande till varandra och rapporterar även dagligen till rektor vad som har hänt under dagen. Kurator uppger vid intervju att hen får information när det har skett en kränkning och att hen då har kontakt med skolvärden.

Rektor och biträdande rektor säger att lärare ska ingripa direkt när en kränkning sker, men att såväl lärare som elever anser att lärarna inte är tillräckligt bra på det. Därför har åtgärder i form av rollspel och diskussioner skett. Vidare säger rektor och biträdande rektor vid intervju att lärarna ska rapportera kränkningar mellan elever till mentor och när det rör sig om upprepade eller allvarigare kränkningar ska det rapporteras till rektor. Rektor uppger att huvudmannen får information varje vecka om det har skett kränkningar.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

En lärare, eller annan personal som får kännedom om att ett en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Göteborgs tekniska institut AB:s verksamhet vid GTIs gymnasieskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Göteborgs tekniska institut AB att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktiövt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktiövt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Göteborgs Tekniska Institut Aktiefbolag inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Rektor ska se till att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. Rektor ska se till att alla kompetenser inom elevhälsan samordnas och bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete på generell skolnivå.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid skolenheten inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande på generell nivå för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det har även framkommit av utredningen att alla kompetenser inom elevhälsan inte samordnas i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete i och med att skolpsykologen inte alls är involverad i detta arbete. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav i denna del.

Skolinspektionens utredning

Av intervju med elevhälsoteamet framgår att elevhälsan vid skolan består av specialpedagog, resurspedagog, studie- och yrkesvägledare, kurator och skolsköterska. Enligt rektor och biträdande rektor köps skolpsykolog in vid behov.

Vid intervju med elever framkommer att eleverna endast har sett kurator och skolsköterska när de presenterat sig i klasserna. Det framkommer även att inte alla elever har haft hälsosamtal med skolsköterskan. Några elever uppger att de känner till att skolsköterskan arrangerar kill- och tjejgrupper men ingen av de intervjuade eleverna har deltagit. I övrigt kan eleverna inte ge några exempel på om elevhälsan har haft några förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Lärarna uppger vid intervju att elevhälsan arbetar främst med individuella elevärenden där de är delaktiga i utredningar gällande elevers behov av särskilt stöd. De säger också att skolsköterskan anordnar kill- och tjejgrupper, men att elevhälsan i övrigt inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Vid intervju uppger representanter för elevhälsoteamet att deras arbete främst rör individuella elevärenden där elevhälsan kopplas in i utredningar gällande elevers behov av särskilt stöd. Vidare säger representanterna att de har haft planer på förebyggande och hälsofrämjande arbete, men att de inte har genomfört något sådant arbete ännu.

Beslut

2016-06-22

13 (19)

Dnr 44 - 2015:4297

Enligt dem beror det på att personalen vid elevhälsan är ny som grupp sedan föreliggande läsår, samt att de inte träffar lärarna tillräckligt ofta. Skolsköterskan säger att hen på egen hand anordnar kill- och tjejgrupper som syftar till att vara förebyggande och hälsofrämjande. Skolsköterskan har även erbjudit grupper för att sluta röka, men tillräckligt elevunderlag har saknats för att kunna starta det arbetet.

Rektor och biträdande rektor säger att skolans elevhälsa inte arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. Enligt rektor och biträdande rektor är elevhälsan som grupp relativt ny och därför är arbetet i sin linda. Vidare framkommer vid intervju att skolpsykolog köps in vid behov för arbete med individärenden. Vidare säger de att de inte har sett behov av att ha skolpsykologen med i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och att de gjort bedömningen att psykolog inte kommer behövas så mycket framöver i det arbetet.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Göteborgs tekniska institut AB:s verksamhet vid GTIs gymnasieskola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Göteborgs tekniska institut AB att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivet lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare.

Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivo ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Beslut

2016-06-22
17 (19)
Dnr 44 - 2015:4297

På Skolinspektionens vägnar



Lena Lindh
Beslutsfattare/ Utredare



Lina Burström Bennehult
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om GTI:s gymnasieskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om GTI:s gymnasieskola

GTIs gymnasieskola ligger centralt belägen i Göteborg och har 394 elever vid tidpunkten för tillsynen. Vid skolenheten ges el- och energiprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Huvudmannen (Göteborgs tekniska institut AB) har beslutat att lägga ner el- och energiprogrammet på grund av lågt söktryck. Nuvarande elever på programmet kommer att kunna gå färdigt sin utbildning vid skolenheten.